

Fundusze Europejskie

Realizacja zasady DNSH w projektach z programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Krzysztof Okrasiński

**Fundusze Europejskie
dla Śląskiego**

**Rzeczpospolita
Polska**

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

**Województwo
Śląskie**

Program szkolenia

1. Zasada DNSH - kontekst prawny i strategiczny.
2. Analiza zgodności z zasadą DNSH.
3. Techniczne kryteria kwalifikacji.
4. Zasada DNSH w projektach z programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027.
5. Zasada DNSH w odniesieniu do przykładowych kategorii projektów.
6. DNSH a wybrane krajowe przepisy o ochronie środowiska.

Zasada DNSH - kontekst prawny i strategiczny

ZASADA DNSH

- **Główny punkt odniesienia:** *rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 - tzw. rozporządzenie w sprawie taksonomii.*
- Taksonomia: system klasyfikacji; tu: klasyfikacji pod kątem tego, czy działalność jest zrównoważona.
- Idea rozporządzenia: „przekierowanie przepływów kapitału w stronę zrównoważonych inwestycji”.
- Rozporządzenie ma duże znaczenie dla rynku kapitałowego (banki, ubezpieczyciele, fundusze inwestycyjne itp.) oraz dla raportowania niefinansowego prowadzonego przez przedsiębiorstwa.
- Na razie główny „szum” dotyczący zasady DNSH dotyczy środków finansowych UE, ale w perspektywie lat 2026 - 2027 będzie on prawdopodobnie dotyczył także m.in.:
 - innych form wsparcia finansowego (kredyt, leasing itp.),
 - usług ubezpieczeniowych,
 - współpracy handlowej między przedsiębiorstwami.

Działalność zrównoważona środowiskowo

Rozporządzenie w sprawie taksonomii wskazuje (art. 3), że działalność jest zrównoważona środowiskowo, jeżeli spełnia 4 warunki:

- a) **nie wyrządza poważnych szkód dla żadnego z celów środowiskowych (*Do No Significant Harm - DNSH*),**
- b) wnosi istotny wkład w realizację co najmniej jednego z celów środowiskowych,
- c) spełnia techniczne kryteria kwalifikacji ustanowione przez Komisję Europejską (uszczegółowienie „istotnego wkładu” i „poważnej szkody”),
- d) jest prowadzona zgodnie z minimalnymi gwarancjami (prawo pracy, prawa człowieka, zasady równościowe itp.).

Zasada DNSH

- DNSH - unijna zasada horyzontalna polegająca na tym, by nie powodować znaczących szkód (Do No Significant Harm – DNSH) „**celom środowiskowym**”.
- Cele środowiskowe są określone w art. 9 rozporządzenia w sprawie taksonomii.

DNSH – kontekst prawny i strategiczny

Cele środowiskowe, o których mówi rozporządzenie w sprawie taksonomii (2020/852):

1. ŁAGODZENIE ZMIAN KLIMATU

2. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

3. ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW WODNYCH I MORSKICH

4. PRZEJŚCIE NA GOSPODARKĘ OBIEGU ZAMKNIĘTEGO (GOZ)

5. ZAPOBIEGANIE ZANIECZYSZCZENIU I JEGO KONTROLA

6. OCHRONA I ODBUDOWA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I EKOSYSTEMÓW

Cele środowiskowe

- **Uwaga: wstęp do rozporządzenia wskazuje interpretację celów środowiskowych.**
- Cel polegający na zrównoważonym wykorzystywaniu i ochronie zasobów wodnych i morskich należy interpretować zgodnie ze stosownym prawem Unii, w tym z:
 - rozporządzeniem 1380/2013 (rybołówstwo),
 - dyrektywami 2000/60/WE, 2006/7/WE, 2006/118/WE, 2008/56/WE i 2008/105/WE - dotyczy jednolitych części wód (rozległych przestrzennie jednostek hydrologicznych),
 - dyrektywą 91/271/EWG (ścieki komunalne), 91/676/EWG (azotany z rolnictwa) i 98/83/WE (woda pitna),
 - decyzją Komisji (UE) 2017/848 (kryteria oceny stanu wód morskich),
 - komunikatami Komisji pt. „Rozwiązanie problemu dotyczącego niedoboru wody i susz w Unii Europejskiej”, „Plan ochrony zasobów wodnych Europy” i „Strategiczne podejście Unii Europejskiej do substancji farmaceutycznych w środowisku”.

Cele środowiskowe

- Cel polegający na przejściu na gospodarkę o obiegu zamkniętym należy interpretować zgodnie ze stosownym prawem Unii w dziedzinach gospodarki o obiegu zamkniętym, odpadów i chemikaliów (...) oraz komunikatami Komisji dot. GOZ.
- Cel środowiskowy polegający na zapobieganiu zanieczyszczeniu i jego kontroli należy interpretować zgodnie ze stosownym prawem Unii (...).
- Cel środowiskowy polegający na ochronie i odbudowie bioróżnorodności i ekosystemów należy interpretować zgodnie ze stosownym prawem Unii (...) oraz komunikatami Komisji

Cele środowiskowe

Z powyższego wynikają ważne konkluzje:

- jeżeli prawo Unii w ww. zakresie jest wdrożone do prawa krajowego i jest stosowane - to powinno być to gwarancją zgodności z celami środowiskowymi (i tym bardziej z zasadą DNSH);
- prawo Unii nie dotyczy aspektów, które co do zasady są mało istotne (niewielkie wycinki drzew, mycie pojazdów, kabiny sanitarne na placu budowy itp.) - ale należy przestrzegać przepisów krajowych w tym zakresie.

Działalność zrównoważona środowiskowo

■ Ważne podkreślenie:

- DNSH odnosi się do celów środowiskowych, a te mają ograniczony zakres (zinterpretowany w rozporządzeniu w sprawie taksonomii).
- DNSH to nie to samo co „wniesienie istotnego wkładu”;
 - DNSH = niepogarszanie stanu środowiska;
 - „wniesienie istotnego wkładu”: poprawa warunków ochrony środowiska;
- Jeżeli dana działalność „wnosi istotny wkład” w realizację celu środowiskowego - to przyjmuje się, że jest ona zgodna z zasadą DNSH w odniesieniu do tego konkretnego celu;
- DNSH to nie to samo, co „techniczne kryteria kwalifikacji” (**TKK** - odrębne akty prawne, rozporządzenia delegowane Komisji Europejskiej).

Zasada DNSH

Rozporządzenie w sprawie taksonomii ogólnie określa (art. 17) **przesłanki uznania, że dana działalność wyrządza poważne szkody celom środowiskowym**, np.:

- „znaczące emisje gazów cieplarnianych”,
- „nasilenie niekorzystnych skutków” zmian klimatu,
- szkodenie dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód,
- „znaczący brak efektywności w wykorzystywaniu materiałów lub (...) zasobów naturalnych”, „znaczące zwiększenie wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów”,
- „znaczący wzrost emisji zanieczyszczeń”,
- pogorszenie „dobrego stanu i odporności ekosystemów” oraz „stanu zachowania siedlisk i gatunków” objętych zainteresowaniem UE.

Zasada DNSH

Przy ocenie działalności pod kątem zgodności z zasadą DNSH uwzględnia się:

- a) bezpośrednie skutki środowiskowe działalności,
- b) wpływ, jaki na środowisko mają produkty dostarczane i usługi świadczone w ramach działalności przez cały cykl ich życia, szczególnie z uwzględnieniem wytwarzania, użytkowania i zakończenia cyklu życia tych produktów i usług.

Powiązanie zasady DNSH z przepisami o funduszach UE

DNSH a fundusze UE

- Rozporządzenie ogólne (2021/1060) wskazuje w art. 9 ust. 4, że cele funduszy (EFRR, EFS+, Fundusz Spójności) są realizowane:
 - zgodnie z celem wspierania zrównoważonego rozwoju, określonym w art. 11 TFUE, oraz z uwzględnieniem celów ONZ dotyczących zrównoważonego rozwoju, a także porozumienia paryskiego i **zasady „nie czyń poważnych szkód”**,
 - przy pełnym poszanowaniu dorobku prawnego Unii w dziedzinie środowiska.
- Rozporządzenie 2021/1060 nie odnosi się do „technicznych kryteriów kwalifikacji” i do „wnoszenia istotnego wkładu w cele środowiskowe” w rozumieniu rozporządzenia w sprawie taksonomii.

DNSH a fundusze UE

- Rozporządzenie RRF (2021/441) wskazuje w art. 5 ust. 2, że *przy pomocy Instrumentu wspierane są wyłącznie działania zgodne z zasadą „nie czyń poważnych szkód”* w rozumieniu art. 17 rozporządzenia w sprawie taksonomii.
- Rozporządzenie 2021/1060 nie odnosi się do „technicznych kryteriów kwalifikacji” i do „wnoszenia istotnego wkładu” w cele środowiskowe w rozumieniu rozporządzenia w sprawie taksonomii.

DNSH a fundusze UE

Ważne wyłącznie w kontekście wytycznych KE (o których później będzie mowa):

- Rozporządzenia 2021/1060 i 2021/441 zawierają m.in. załączniki przedstawiające „Współczynniki do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianami klimatu” oraz „Współczynniki do obliczania wsparcia na cele środowiskowe”.
- Mają one służyć wykazaniu, czy wydatki instrumentów finansowych UE przyczyniają się do osiągnięcia celów polityk środowiskowych/klimatycznych UE.
- Wartości współczynników odnoszą się do obszarów interwencji.
- Jeżeli współczynnik ma wartość 100 % - może to być przesłanka do uznania, że dana działalność jest zgodna z celami środowiskowymi/klimatycznymi.

Czy przedsięwzięcie jest monitorowane jako wspierające w 100% cel środowiskowy?

1. Rozporządzenie ogólne ([2021/1060](#)) - Załącznik I. Wymiary i kody rodzajów interwencji w ramach EFRR, EFS+, Funduszu Spójności i FST.

ZAKRES INTERWENCJI		Współczynnik do obliczania wsparcia	
		na cele związane ze zmianami klimatu	na cele związane ze środowiskiem
042	Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej	<u>100 %</u>	40 %
079	Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura	40 %	<u>100 %</u>
166	Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury	0 %	0 %

2. Podobnie w rozporządzeniu RRF ([2021/241](#)): załącznik VI - metodyka monitorowania wydatków na cele związane z klimatem.

Zasada DNSH w projektach z programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Zasada DNSH w projektach z programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

1. W prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Programu znajduje się załącznik, w którym oceniono cele szczegółowe Programu pod kątem zgodności z zasadą DNSH.
2. Warto odwołać się do treści tego załącznika przy ocenie projektu aplikującego o wsparcie.
3. Są to jedynie ogólne zapisy - a więc mogą mieć jedynie charakter posiłkowy lub kierujący do zasadniczej analizy merytorycznej.
4. Dokument dostępny na stronie internetowej:

https://funduszeue.slaskie.pl/dokument/prognoza_oddziaływania_na_srodowisko_fesl_2021_2027

Regulaminy naborów

1. Regulaminy naborów zawierają m.in. wykaz kryteriów oceny wniosku o dofinansowanie.
2. Wśród kryteriów jest m.in. *„Zgodność projektu z zasadą zrównoważonego rozwoju w tym zasadą „nie czynić poważnych szkód (DNSH)”*.
3. Pomędzy poszczególnymi naborami są różnice w definicji tego kryterium, niemniej oczekuje się od wnioskodawców:
 - 1) wykazania wpływu w realizację co najmniej jednego z celów środowiskowych rozporządzenia w sprawie taksonomii,
 - 2) wykazania braku szkód dla każdego z ww. celów środowiskowych,
 - 3) odwołania się do prognozy oddziaływania na środowisko Programu (w prognozie jest załącznik z analizą zgodności Programu z zasadą DNSH),
 - 4) w niektórych przypadkach - oczekiwane jest dostarczenie dodatkowych dokumentów (np. deklaracji Natura 2000 lub decyzji administracyjnych).

Analiza zgodności z zasadą DNSH

Wytyczne i materiały wspomagające - poziom UE

1. (!!!) **Wytyczne DNSH** - czyli Zawiadomienie Komisji w sprawie wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady nie czynić poważnych szkód na podstawie rozporządzenia ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (C/2023/6454) [[link](#)].
2. Ww. Zawiadomienie ma zastosowanie także do EFRR, FS, EFS+ itp. - co wynika z noty Komisji Europejskiej z 27.09.2021 r. [[link](#)]. Nota nie ma mocy prawnej.
3. (!!!) Zawiadomienie Komisji - Wytyczne techniczne dotyczące weryfikacji infrastruktury pod względem wpływu na klimat w latach 2021-2027 (2021/C 373/01) [[link](#)].
4. Powyższe wytyczne mają charakter ramowy/proceduralny, a nie merytoryczny.

Polskie wytyczne i materiały wspomagające

1. „Dobre praktyki wykorzystania taksonomii do kwalifikacji nieruchomości jako zrównoważone środowiskowo” (Polski Związek Firm Deweloperskich i Związek Banków Polskich, 2024) [[link](#)].
2. Zgodność przedsięwzięć finansowanych ze środków Unii Europejskiej, w tym realizowanych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, z zasadą „nie czynić znaczącej szkody” - zasadą DNSH. Podręcznik dla Beneficjenta (ATMOTERM S.A., 2022) [[link](#)].
3. Poradnik dla inwestorów realizujących inwestycje mieszkaniowe finansowane z udziałem środków KPO. Potwierdzanie zgodności z regułą DNSH (Ministerstwo Rozwoju i Technologii, 2023) [[link](#)].
4. Poradniki i informacje dla wnioskodawców (Bank Gospodarstwa Krajowego) [zob. np. tu: [link](#) – zakładka „DNSH”].
5. Najczęściej zadawane pytania i odpowiedzi (FAQ) dotyczące interpretacji wybranych technicznych kryteriów kwalifikacji Taksonomii UE dla działalności gospodarczych z sektora budowlanego i nieruchomości (MRiT, 2024) [[link](#)].

Ogólny schemat oceny przedsięwzięć pod kątem ich zgodności z zasadą DNSH

Czy przedsięwzięcie jest monitorowane jako wspierające w 100% cel środowiskowy?

1. Rozporządzenie ogólne ([2021/1060](#)) - Załącznik I. Wymiary i kody rodzajów interwencji w ramach EFRR, EFS+, Funduszu Spójności i FST.

ZAKRES INTERWENCJI		Współczynnik do obliczania wsparcia	
		na cele związane ze zmianami klimatu	na cele związane ze środowiskiem
042	Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej	<u>100 %</u>	40 %
079	Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura	40 %	<u>100 %</u>
166	Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury	0 %	0 %

2. Podobnie w rozporządzeniu RRF ([2021/241](#)): załącznik VI - metodyka monitorowania wydatków na cele związane z klimatem.

Formularz tabelaryczny dla I etapu oceny DNSH

Proszę wskazać, które z poniższych celów środowiskowych wymagają merytorycznej oceny DNSH dla projektu	TAK	NIE	Uzasadnienie, jeśli wybrano "NIE"
Łagodzenie zmian klimatu			
Adaptacja do zmian klimatu			
Odpowiednie użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich			
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling			
Zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody lub ziemi			
Ochrona i odtwarzanie bioróżnorodności i ekosystemów			

Konieczny II etap oceny

Formularz tabelaryczny dla II etapu oceny DNSH

Pytanie o zgodność z celem środowiskowym	NIE	Uzasadnienie merytoryczne
Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych?		
Adaptacja do zmian klimatu: Czy oczekuje się, że środek przyczyni się do zwiększenia niekorzystnego wpływu na obecny klimat i przewidywany przyszły klimat, na sam środek lub na ludność bądź na przyrodę lub aktywa?		
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich: Czy przewiduje się, że środek będzie zagrażał: (i) dobremu stanowi lub, dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub (ii) dobremu stanowi środowiska wód morskich?		

Formularz tabelaryczny dla II etapu oceny DNSH c.d.

Pytanie o zgodność z celem środowiskowym	NIE	Uzasadnienie merytoryczne
Przejsie na gospodarke o obiegu zamknietym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling: Czy oczekuje się, że środek: i. prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub ii. doprowadzi do poważnej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków, lub iii. spowoduje poważne i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym?		
Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola: Czy oczekuje się, że środek doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby?		
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów: Czy przewiduje się, że środek: (i) będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub (ii) będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii?		

W praktyce:

1. Cała analiza powinna mieć formę pisemną, nie musi być tabelaryczna.
2. Punktem odniesienia do analizy mogą być pytania zawarte w tabeli (według wytycznych DNSH) oraz art. 17 rozporządzenia w sprawie taksonomii.
3. Stopień szczegółowości - w praktyce: zróżnicowany, zmienny w czasie, subiektywny, zależny od wielu czynników innych niż prawne.

Techniczne kryteria kwalifikacji (TKK)

Techniczne kryteria kwalifikacji

Rozporządzenia w sprawie taksonomii (2020/852) zobowiązało Komisję Europejską do opracowania „**technicznych kryteriów kwalifikacji**” (TKK), które mają służyć:

- 1) określeniu warunków na jakich dana działalność kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w każdy z celów środowiskowych,
- 2) służących ustaleniu, czy dana działalność wyrządza poważne szkody (uszczegółowienie DNSH!) co najmniej jednemu z celów środowiskowych.

Techniczne kryteria kwalifikacji

- Uwaga: kryteria DNSH zapisane w rozporządzeniach TTK nie muszą być uznawane za wiążące dla projektów finansowanych z funduszy UE.
- Wynika to z pkt. 2.5 wytycznych KE dot. zasady DNSH.
- Potwierdzono to w publikacji KE pn. „*The implementation of the ‘Do No Significant Harm’ principle in selected EU instruments*” z 2023 r. [[link](#)] oraz w „Zawiadomieniu Komisji w sprawie interpretacji” z 2025 r. ([C/2025/1373](#)).
- Wytyczne mówią, że państwa członkowskie mogą posłkować się kryteriami wynikającymi z TTK, jednak decyzję pozostawiono państwowi członkowskim.
- W Polsce w różnych Programach spotykane są różne praktyki w tym zakresie (nawet w obrębie tej samej IZ - różne podejścia przy różnych naborach).

Rozporządzenia Komisji Europejskiej określające TKK:

1. [2021/2139](#) z dn. 04.06.2021 r.: TKK służące określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych;
 - zmienione rozporządzeniem [2022/1214](#) z dn. 09.03.2022 r. (energetyka jądrowa i gazowa),
 - zmienione rozporządzeniem [2023/2485](#) z dnia 27.06.2023 r. (szeroki zakres zmian),
 - warto je czytać wraz z „Zawiadomieniem Komisji w sprawie interpretacji” z dnia 20.10.2023 r. ([C/2023/267](#)) i z 05.03.2025 r. ([C/2025/1373](#)).
2. [2023/2486](#) z dn. 27.06.2023 r.: TKK służące określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w pozostałe cele środowiskowe, oraz określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych.

Rozporządzenia Komisji Europejskiej określające TKK:

1. Rozporządzenia TKK zawierają załączniki dedykowane poszczególnym celom środowiskowym.
2. W każdym załączniku jest odmienny katalog działalności.
3. Pomocne narzędzie (anglojęzyczne) w rozpoznaniu TKK: **EU Taxonomy Navigator**

Rozporządzenia Komisji Europejskiej określające TKK:

1. Dla każdego rodzaju działalności objętej TKK ustalono:
 - 1) opis działalności,
 - 2) warunki uznania, że działalność wnosi „istotny wkład” w dany cel środowiskowy,
 - 3) warunki uznania, że działalność jest zgodna z zasadą DNSH.
2. Warto pamiętać, że działalność będzie uznana za zrównoważoną środowiskowo, jeżeli wniesie istotny wkład choćby w jeden cel środowiskowy. Nie trzeba udowadniać, że wnosi się istotny wkład w kilka celów środowiskowych.
3. Ma to znaczenie w sytuacjach, gdy wymagania TKK są trudne, np. dla renowacji istniejących budynków. „Istotny wkład” w cele klimatyczne jest stosunkowo łatwy do wykazania, ale już wykazanie „istotnego wkładu” w przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym może być dużym wyzwaniem.

Rozporządzenia Komisji Europejskiej określające TKK:

Załączniki do rozporządzeń TKK mają „dodatki” zawierające ogólne wytyczne dotyczące badania działalności pod kątem:

- adaptacji do zmian klimatu (ogólnikowe) - dodatek A
- badania wpływu na stan wód (ogólnikowe) - dodatek B
- substancji niebezpiecznych w materiałach budowlanych (odsyła do wielu przepisów, jest skomplikowane i niejednoznaczne) - dodatek C
- uwzględnienia ekosystemów, bioróżnorodności i obszarów chronionych (ogólnikowe) - dodatek D

Dodatek A do TKK (dot. adaptacji do zmian klimatu):

- 1) zidentyfikowano kluczowe dla danej działalności „ryzyka fizyczne związane z klimatem”...
- 2) ... w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko....
- 3) ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności;
- 4) podmiot gospodarczy integruje rozwiązania w zakresie adaptacji, które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, istotne dla tej działalności;
- 5) wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji nie mają negatywnego wpływu:
 - na działania w zakresie adaptacji na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;
 - są spójne z planami i strategiami w zakresie adaptacji;
 - uwzględniają wykorzystanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze.

Dodatek C

Ogólne kryteria dotyczące niewyrządzania poważnych szkód względem zapobiegania zanieczyszczeniu i jego kontroli w odniesieniu do stosowania i obecności chemikaliów

Działalność ta nie prowadzi do wytwarzania, wprowadzania do obrotu lub stosowania:

- a) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, wymienionych w załącznikach I lub II do rozporządzenia (UE)2019/1021, z wyjątkiem substancji obecnych jako niezamierzone śladowe zanieczyszczenia;
- b) rtęci i związków rtęci, ich mieszanin i produktów z dodatkiem rtęci zgodnie z definicją określoną w art. 2 rozporządzenia (UE) 2017/852;
- c) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, wymienionych w załącznikach I lub II do rozporządzenia (WE)1005/2009;
- d) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, wymienionych w załączniku II do dyrektywy 2011/65/UE, z wyjątkiem substancji, w których zapewniono pełne przestrzeganie art. 4 ust. 1 tej dyrektywy;
- e) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, wymienionych w załączniku XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006, z wyjątkiem przypadków, gdy w pełni spełnione są warunki określone w tym załączniku;
- f) substancji, w postaci samoistnej lub w mieszaninach lub w wyrobach, w stężeniu przekraczającym 0,1 % masy (m/m), spełniających kryteria określone w art. 57 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 oraz zidentyfikowanych zgodnie z art. 59 ust. 1 tego rozporządzenia przez okres co najmniej 18 miesięcy, z wyjątkiem przypadków, w których podmiot oceni i udokumentuje, że na rynku nie są dostępne żadne inne odpowiednie substancje lub technologie alternatywne oraz że są one stosowane w warunkach kontrolowanych ⁽¹⁾.

Ponadto działalność nie prowadzi do wytwarzania, obecności w produkcie lub wyniku końcowym lub do wprowadzania do obrotu innych substancji, zarówno w postaci samoistnej, jak i w mieszaninach lub w wyrobach, w stężeniu przekraczającym 0,1 % masy (m/m), które spełniają kryteria rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 w jednej z klas lub kategorii zagrożenia wymienionych w art. 57 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006, z wyjątkiem przypadków, w których podmiot oceni i udokumentuje, że na rynku nie są dostępne żadne inne odpowiednie substancje lub technologie alternatywne oraz że są one stosowane w warunkach kontrolowanych ⁽²⁾.

Dodatek D do TKK („przyrodniczy”):

- 1) projekt poddano pod procedury dot. OOŚ (o ile jest objęty przepisami OOŚ);
- 2) jeżeli przeprowadzono OOŚ, wdraża się wymagane środki łagodzące i kompensacyjne;
- 3) w odniesieniu do terenów/działań zlokalizowanych na obszarach wrażliwych pod względem bioróżnorodności lub w ich pobliżu (w tym: obszary Natura 2000, obiekty światowego dziedzictwa UNESCO i obszary o zasadniczym znaczeniu dla bioróżnorodności, a także inne obszary chronione) w stosownych przypadkach przeprowadzono odpowiednią ocenę, a na podstawie wniosków z tej oceny wprowadzono konieczne środki łagodzące.

Wybrane ustalenia TKK

Budowa nowych budynków

Cel środowiskowy	Kryterium DNSH (wg TKK)
Łagodzenie zmian klimatu	Budynek nie jest przeznaczony do wydobycia, magazynowania, transportu lub produkcji paliw kopalnych + zapotrzebowanie na energię pierwotną nie przekracza progu określonego w odniesieniu do wymagań dotyczących budynków o niemal zerowym zużyciu energii w przepisach krajowych wdrażających dyrektywę 2010/31/UE.
Adaptacja do zmian klimatu	Zgodność z kryteriami określonymi w dodatku A (ocena odporności klimatycznej).
Odpowiednie użytkowanie i ochrony zasobów wodnych i morskich	Brak kolizji z planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Wymogi dot. oszczędności wody w urządzeniach sanitarnych (6 l/min w kranie itp.).
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	Analogicznie jak przy renowacji budynków (tj. m.in.: min. 70% odpadów budowlanych do odzysku, segregacja odpadów budowlanych, oszczędność zasobów budowlanych).
Zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody lub ziemi	Elementy budynków i materiały budowlane wykorzystane przy budowie są zgodne z kryteriami określonymi w dodatku C + niskie stężenie rakotwórczych LZO. Minimalizacja oddziaływań na placu budowy.
Ochrona i odtwarzanie bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D. Nowego budynku nie wznosi się na terenach: - teren odpowiadający definicji lasu + grunty orne i grunty uprawne o średnim lub wysokim poziomie żyzności gleby i podziemnej bioróżnorodności; - teren niezagospodarowany o uznanej wysokiej wartości pod względem bioróżnorodności oraz teren służący za siedlisko gatunków zagrożonych wymienionych w Czerwonych Księgach (UE i IUCN).

TKK dot. renowacji budynków:

1. Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu:
 - 1) renowacja budynku jest zgodna z wymaganiami dotyczącymi ważniejszych renowacji;
 - 2) alternatywnie prowadzi ona do ograniczenia zapotrzebowania na energię pierwotną o co najmniej 30 %
2. Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu (skrótowo):
 - 1) zidentyfikowano i oceniono ryzyka fizyczne związane z klimatem;
 - 2) wdrożono adekwatne rozwiązania w zakresie adaptacji;
 - 3) zastosowane rozwiązania adaptacyjne nie pogarszają warunków adaptacji dla ludzi, przyrody, infrastruktury, dóbr materialnych itp.;
 - 4) są spójne z planami adaptacji do zmian klimatu;
 - 5) są mierzalne i objęte monitorowaniem.

TKK dot. renowacji budynków:

3. Istotny wkład w przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym to m.in.:

- 1) wszystkie wytworzone odpady z budowy i rozbiórki są przetwarzane zgodnie z prawem UE i Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki [[1](#) , [2](#), [3](#)], w szczególności poprzez systemy segregacji i audyty przedrozbiórkowe;
- 2) do ponownego użycia lub recyklingu trafi 70% odpadów budowlanych
- 3) współczynnik globalnego ocieplenia w cyklu życia prac renowacyjnych budynku oblicza się w odniesieniu do poszczególnych etapów cyklu życia;
- 4) projekty i techniki budowlane wspierają obieg zamknięty dzięki włączeniu koncepcji projektowania uwzględniającego możliwości adaptacji i rozbiórkę określonych w [systemie Level\(s\)](#);
- 5) zużycie surowców pierwotnych przy renowacji budynku minimalizuje się dzięki wykorzystaniu surowców wtórnych (określono parametry procentowe).

TKK dot. renowacji budynków:

4. Projekt nie wyrządza znaczących szkód (DNSH) dla celu „Łagodzenie zmiany klimatu”, jeżeli budynek nie jest przeznaczony do wydobywania, magazynowania, transportu lub produkcji paliw kopalnych.
5. Projekt nie wyrządza znaczących szkód (DNSH) dla celu „Adaptacja do zmian klimatu”, jeżeli został poddany ocenie odporności na zmiany klimatu.
6. Projekt nie wyrządza znaczących szkód (DNSH) dla celu „Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich”, jeżeli jest potwierdzone (np. kartą charakterystyki), że zużycie wody urządzeń sanitarnych wynosi:
 - 1) w kranach umywalek i zlewów: 6 litrów/min;
 - 2) w prysznicach: 8 litrów/min;
 - 3) w toaletach: całkowita objętość wody wykorzystywanej do spłukiwania nie może przekraczać 6 litrów, a średnia objętość wody do spłukiwania nie może przekraczać 3,5 litra;
 - 4) w pisuarach: 2 litry na muszlę na godzinę (w pisuarach ze spłukiwaniem całkowita objętość wody wykorzystywanej do spłukiwania nie może przekraczać 1 litra).

TKK dot. renowacji budynków:

7. Projekt nie wyrządza znaczących szkód (DNSH) dla celu „Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym”, jeżeli:
- 1) co najmniej 70 % (masy) innych niż niebezpieczne odpadów z budowy i rozbiórki wytwarzanych na placu budowy jest gotowe do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku materiału;
 - 2) operatorzy ograniczają wytwarzanie odpadów w procesach związanych z budową i rozbiórką, zgodnie z *Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki*, (...) stosując selektywną rozbiórkę (...) z wykorzystaniem dostępnych systemów sortowania odpadów z budowy i rozbiórki;
 - 3) projekty budynków i techniki konstrukcyjne wspomagają obieg zamknięty, a w szczególności wskazują - z uwzględnieniem odniesienia do normy ISO 20887 lub innych norm w zakresie oceny możliwości demontażu lub dostosowania budynków - w jaki sposób w ramach projektu zapewniono wyższy poziom zasobooszczędności, możliwości dostosowania, elastyczności i możliwości demontażu w celu umożliwienia ponownego użycia i recyklingu.

TKK dot. renowacji budynków:

8. Projekt nie wyrządza znaczących szkód (DNSH) dla celu „Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola”, jeżeli:
 - 1) elementy budynków i materiały budowlane wykorzystane przy budowie są zgodne z kryteriami określonymi w dodatku C;
 - 2) elementy budynków i materiały budowlane wykorzystane budowie, z którymi mieszkańcy mogą mieć kontakt, emitują mniej niż 0,06 mg formaldehydu na m³ powietrza oraz mniej niż 0,001 mg kategorii 1 A i 1B na m³ powietrza innych rakotwórczych lotnych związków organicznych;
 - 3) wprowadzono środki służące redukcji emisji hałasu, kurzu i zanieczyszczeń w trakcie robót budowlanych lub konserwacyjnych.
9. Projekty z zakresu renowacji budynków z założenia nie wyrządzają znaczących szkód (DNSH) dla celu „Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów”.

Infrastruktura na potrzeby mobilności osobistej, logistyka rowerowa

Cel środowiskowy	Kryterium DNSH (wg TKK)
Łagodzenie zmian klimatu	Nie dotyczy
Adaptacja do zmian klimatu	Zgodność z kryteriami określonymi w dodatku A (ocena odporności klimatycznej).
Odpowiednie użytkowanie i ochrony zasobów wodnych i morskich	Działalność jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B (brak kolizji z planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza).
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	Analogicznie jak przy budowie i renowacji budynków (tj. m.in.: min. 70% odpadów budowlanych do odzysku, segregacja odpadów budowlanych, oszczędność zasobów budowlanych).
Zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody lub ziemi	Wprowadzono środki służące redukcji emisji hałasu, kurzu i zanieczyszczeń w trakcie robót budowlanych lub konserwacyjnych.
Ochrona i odtwarzanie bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D.

Przetwarzanie danych; zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność

Cel środowiskowy	Kryterium DNSH (wg TTK)
Łagodzenie zmian klimatu	W ramach tej działalności wykazano najlepsze wysiłki na rzecz wdrożenia stosownych praktyk wymienionych jako praktyki oczekiwane w najnowszej wersji „Europejskiego kodeksu postępowania dotyczący efektywności energetycznej ośrodków przetwarzania danych” lub w dokumencie „Obiekty i infrastruktura ośrodków przetwarzania danych - Część 99-1: zalecane praktyki w zakresie zarządzania energią”] i wdrożono wszystkie oczekiwane praktyki, którym w przyznano najwyższą wartość 5 w najnowszej wersji ww. „Europejskiego kodeksu...”.
Adaptacja do zmian klimatu	Zgodność z kryteriami określonymi w dodatku A (ocena odporności klimatycznej).
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	- Wykorzystywany sprzęt spełnia wymagania określone w dyrektywie 2009/125/WE w odniesieniu do serwerów i produktów do przechowywania danych. - Wykorzystywany sprzęt nie zawiera substancji objętych ograniczeniem wymienionych w załączniku II do dyrektywy 2011/65/UE, z wyjątkiem sytuacji, w których wartości koncentracji wagowo w materiałach jednorodnych nie przekraczają wartości maksymalnych wymienionych w tym załączniku. - Istnieje plan gospodarki odpadami, który zapewnia maksymalny recykling po zakończeniu eksploatacji sprzętu elektrycznego i elektronicznego, w tym poprzez ustalenia umowne z partnerami w zakresie gospodarowania odpadami, odzwierciedlenie w prognozach finansowych lub oficjalnej dokumentacji projektowej. - Po zakończeniu eksploatacji sprzęt zostaje przygotowany do ponownego użycia, odzysku lub recyklingu, lub następuje jego właściwe przetwarzanie obejmujące usunięcie wszelkich płynów oraz selektywne przetwarzanie zgodne z załącznikiem VII do dyrektywy 2012/19/UE.

Produkcja energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii fotowoltaicznej

Cel środowiskowy	Kryterium DNSH (wg TKK - z założenia niewiążące dla projektów UE)
Łagodzenie zmian klimatu	Nie dotyczy
Adaptacja do zmian klimatu	Zgodność z kryteriami określonymi w dodatku A (ocena odporności klimatycznej).
Odpowiednie użytkowanie i ochrony zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	W ramach tej działalności ocenia się dostępność urządzeń i komponentów o wysokiej trwałości i zdolności do recyklingu, które łatwo zdemontować i poddać renowacji, i w miarę możliwości się je wykorzystuje.
Zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody lub ziemi	Nie dotyczy
Ochrona i odtwarzanie bioróżnorodności i ekosystemów	Zgodność z kryteriami określonymi w dodatku D (OOŚ, ochrona obszarów Natura 2000).

Zrównoważone miejskie systemy odwadniania

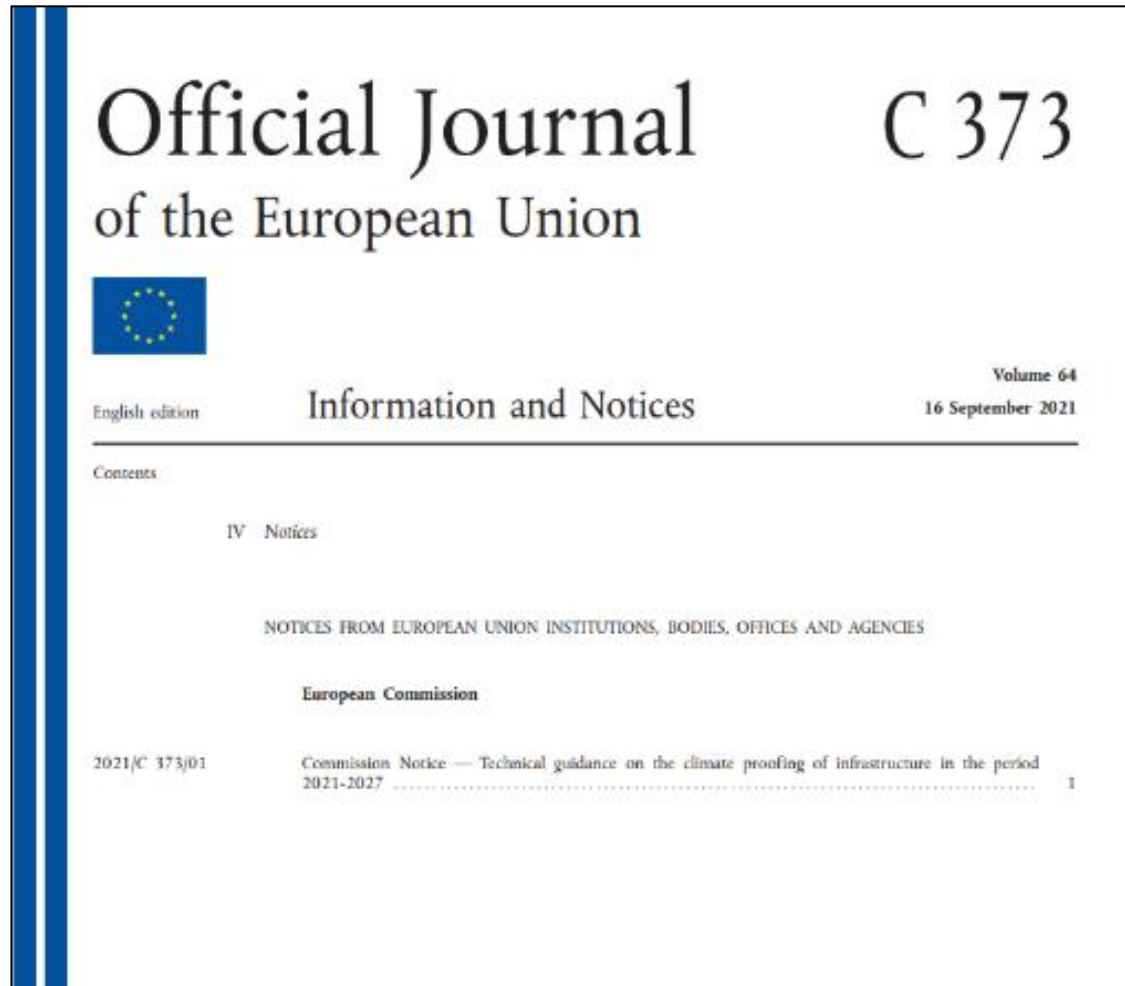
Cel środowiskowy	Kryterium DNSH (wg TKK - z założenia niewiążące dla projektów UE)
Łagodzenie zmian klimatu	Nie dotyczy
Adaptacja do zmian klimatu	Zgodność z kryteriami określonymi w dodatku A (ocena odporności klimatycznej).
Odpowiednie użytkowanie i ochrony zasobów wodnych i morskich	Działalność jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B (brak kolizji z planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza - zgodność z celami środowiskowymi dla jednolitych części wód, tj. dla dużych jednostek hydrologicznych/hydrogeologicznych).
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	Nie dotyczy
Zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody lub ziemi	W zależności od pochodzenia odbieranej wody i poszczególnego ładunku zanieczyszczeń, takiego jak woda deszczowa, spływy wody opadowej z dachów, spływy wody opadowej z dróg lub wody burzowe, zrównoważone miejskie systemy odwadniania oczyszczają te wody przed ich zrzutem lub infiltracją do innych elementów środowiska.
Ochrona i odtwarzanie bioróżnorodności i ekosystemów	• Zgodność z kryteriami określonymi w dodatku D (OOS, ochrona obszarów Natura 2000). • Zapobiega się wprowadzaniu inwazyjnych gatunków obcych lub zarządza się ich rozprzestrzenianiem zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1143/2014.

Działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność w zakresie kultury

Cel środowiskowy	Kryterium DNSH (wg TKK)
Łagodzenie zmian klimatu	Nie dotyczy (ale pamiętajmy o wymogach dla nowych/modernizowanych budynków)
Adaptacja do zmian klimatu	Nie dotyczy (ale pamiętajmy o wymogach dla nowych/modernizowanych budynków)
Odpowiednie użytkowanie i ochrony zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy (ale pamiętajmy o wymogach dla nowych/modernizowanych budynków)
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	Nie dotyczy (ale pamiętajmy o wymogach dla nowych/modernizowanych budynków)
Zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody lub ziemi	Nie dotyczy (ale pamiętajmy o wymogach dla nowych/modernizowanych budynków)
Ochrona i odtwarzanie bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy (ale pamiętajmy o wymogach dla nowych/modernizowanych budynków)

Adaptacja do zmian klimatu (w kontekście zasady DNSH)

Wytyczne KE w sprawie aspektów klimatycznych

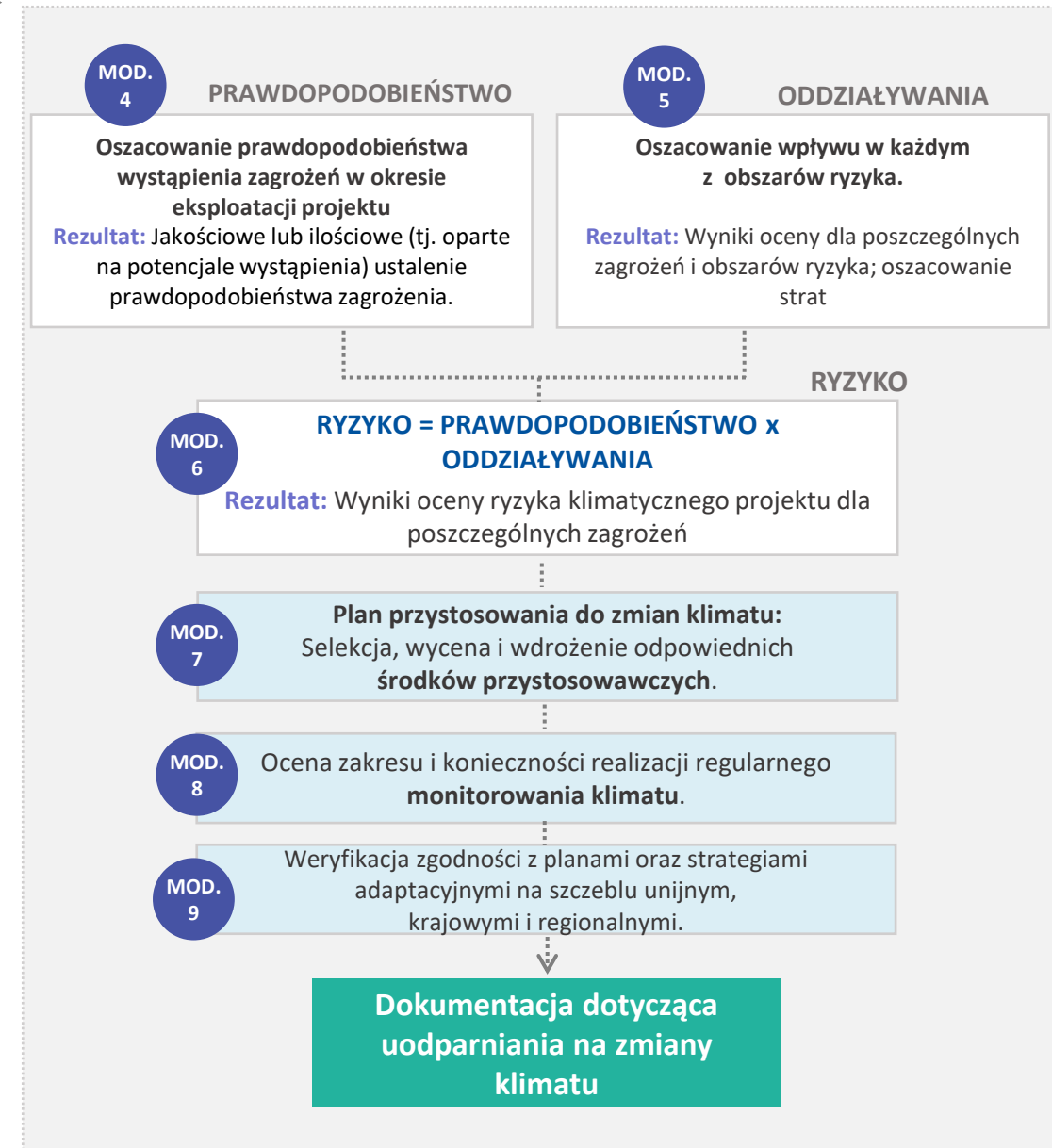
- ✓ *“Wytyczne techniczne dotyczące weryfikacji infrastruktury pod względem wpływu na klimat w latach 2021–2027”* z 2021 r.
- ✓ Zapewniają ogólne ramy metodyczne

Analiza podatności i odporności na zmiany klimatu

ETAP 1: PRESELEKCJA

ETAP 2: ANALIZA SZCZEGÓŁOWA

Zagrożenia Klimatyczne

Zagrożenia Ostre

Zagrożenia Stałe

Związane z
temperaturą

Fale upałów

Ekstremalne temperatury i czas ich trwania

Fale chłodu / mrozu

Ekstremalne temperatury i czas ich trwania

Pożary samoistne

Susze

Zmiany wzorców temperatury

np. średnie temperatury roczne/miesięczne/dzienne

Zmienność temperatury

np. maksymalne i minimalne temperatury dzienne

Topnienie wiecznej zmarzliny

Związane z wiatrem

Burza

włączając zamiecie śnieżne i burze piaskowe

Tornado

Cyklon, huragan, tajfun

Zmiany wzorców wiatru

- Maksymalna roczna/miesięczna/dzienna prędkość wiatru

- Maksymalne miesięczne/roczne prędkości porywów wiatru

Związane
z wodą

Powódź

Silne opady deszczu i gradu

Ekstremalne przypiływy i sztormy

Ekstremalne opady śniegu

Zmiany wzorców opadów

Zachmurzenie

Podnoszący się poziom mórz

Intruzja wód morskich

Związane
z glebą

Subsydencja (powolne osiadanie)

Niestabilność gleby i osuwiska

Erozja obszarów przybrzeżnych

Erozja gleby

Poradniki i źródła danych

- <https://klimada2.ios.gov.pl> - scenariusze zmian klimatu, poradniki i wytyczne
- <https://klimat.imgw.pl> - obecne warunki klimatyczne i prognozy zmiany
- Miejskie i regionalne plany adaptacji do zmian klimatu
- <https://klimada2.ios.gov.pl/pokaz-publicacje/>
- <https://www.cupt.gov.pl/strefa-beneficjenta/wdrazanie-projektow/adaptacja-do-zmian-klimatu/>
- <https://jaspers.eib.org/knowledge/publications/index>

Wymagania DNSH a krajowe przepisy

Wymagania DNSH a krajowe przepisy

1. Przede wszystkim: cele środowiskowe odnoszą się do ustaleń wynikających z aktów prawnych UE i z dokumentów strategicznych UE.
2. Jeżeli pojawia się wymóg zgodności z DNSH bez jednoczesnego wymogu zgodności z TKK - to warto rozważyć oparcie analizy DNSH na aspektach wynikających z krajowego i unijnego prawa.
3. Zachowanie zgodności z prawem niemal zawsze zapewnia zgodność z DNSH (!).
4. W przypadku gdyby konieczne było uwzględnienie TKK - sytuacja się komplikuje, bo TKK często formułują obowiązki bardziej restrykcyjne niż te, które wynikają wprost z przepisów.

Wymagania DNSH a krajowe przepisy

■ Przepisy budowlane

- Pozwolenie na budowę (PnB) wydaje się z uwzględnieniem aspektów ochrony środowiska (art. 35 ustawy Prawo budowlane).
- Projekt budowlany zawiera opis istotnych zagadnień z zakresu ochrony środowiska (art. 34 ww. ustawy).
- Projekt i PnB muszą być zgodne z przepisami techniczno-budowlanymi uwzględniającymi m.in. aspekty klimatyczne i środowiskowe (kilkadziesiąt rozporządzeń wydanych w trybie art. 7 ww. ustawy).
- PnB zatwierdzające projekt oznacza weryfikację, że rozwiązania projektowe są zgodne z przepisami i normami technicznymi dot. np. odporności na warunki klimatyczne, zagospodarowania wód opadowych itp.
- Obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane kontroli okresowej uwzględniającej m.in. warunki klimatyczne i środowiskowe (art. 62 ww. ustawy).

Wymagania DNSH a krajowe przepisy

■ Wyroby budowlane

- Podczas prac budowlanych należy stosować wyroby budowlane dopuszczone na rynek krajowy i Unii Europejskiej (art. 10 ww. ustawy + ustawa o wyrobach budowlanych);
- Badanie tych wyrobów uwzględnia warunki klimatyczne, w których mają być stosowane wyroby.

Wymagania DNSH a krajowe przepisy

■ Przepisy BHP

Przepisy BHP zapewniają bezpieczne stężenie czynników szkodliwych w miejscu realizacji przedsięwzięcia (tym bardziej w jego otoczeniu) - zob. np.

- *rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska,*
- *rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia*
- *rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych.*

Wymagania DNSH a krajowe przepisy

■ Przepisy o gospodarowaniu odpadami

Zobowiązują do:

- monitorowania i dokumentowania ilości i jakości wytwarzanych i przetwarzanych odpadów,
- segregowania wytwarzanych odpadów budowlanych,
- przekazywania wytworzonych odpadów do odzysku i innych form przetwarzania,
- monitorowania (i dokumentowania) przekazywania odpadów oraz efektywności prowadzenia odzysku / przetwarzania odpadów.

Wymagania DNSH a krajowe przepisy

■ Przepisy o ochronie środowiska

Zapewniają zgodność z:

- wymaganiami ochrony wód, ekosystemów i obszarów chronionych (m.in. obszary Natura 2000, strefy ochronne ujęć wody i in.),
- wymaganiami ochrony środowiska na etapie budowy (pylenie, ochrona przed hałasem, zagospodarowanie odpadów, wycinka drzew, kompensacje),
- wymaganiami ochrony środowiska na etapie eksploatacji/funkcjonowania (emisje zanieczyszczeń, wytwarzanie odpadów, pobór wód itd.).

Wymagania DNSH a krajowe przepisy

■ Zielone zamówienia publiczne

Kryteria zielonych zamówień publicznych sprzyjają zachowaniu zgodności z DNSH (choć rozporządzenie w sprawie taksonomii oraz rozporządzenia TKK nie odwołują się do przepisów o ww. zamówieniach).

Kryteria ZZP obejmują różne kategorie zakupowe: farby, meble, budynki, sprzęt IT i in.

Więcej informacji na stronach internetowych:

- Urzędu Zamówień Publicznych: <https://www.gov.pl/web/uzp/zielone-zamowienia2>;
- Komisji Europejskiej: https://green-forum.ec.europa.eu/green-public-procurement_en

Dokumentowanie zgodności z zasadą DNSH

Dokumentowanie zgodności z zasadą DNSH

■ Nie ma przepisów określających:

- sposób dokumentowania zgodności z zasadą DNSH;
- zawartość raportów wykazujących zgodność z zasadą DNSH;
- zakres kontroli zewnętrznych instytucji (IZ, KE, KAS i in.) zgodności z zasadą DNSH.

■ ... ale trzeba wykazać zgodność z zasadą DNSH, dlatego:

- warto określić system i zasady dokumentowania ww. zgodności;
- warto ustalić katalog dowodów ww. zgodności;
- warto na bieżąco gromadzić dowody ww. zgodności.

Dokumentowanie zgodności z zasadą DNSH

■ Typowe dowody zgodności z zasadą DNSH:

- decyzje administracyjne (pozwolenie na budowę, pozwolenie na użytkowanie, decyzja środowiskowa, zgody wodnoprawne, pozwolenie na emisję);
- dokumentacja projektowa;
- deklaracje właściwości użytkowych materiałów budowlanych;
- dzienniki budowy, oświadczenia projektanta, oświadczenia inspektora nadzoru itp.;
- karty przekazania odpadów;
- certyfikaty CE;
- analiza wrażliwości na prognozowane zmiany klimatu,
- deklaracje RDOŚ dot. obszarów Natura 2000,
- deklaracje/informacje PGWWP dot. wpływu na jednolite części wód,
- oświadczenia projektanta/wykonawcy/inwestora/beneficjenta.

Dokumentowanie zgodności z zasadą DNSH

Niezależnie od aspektów prawnych - należy uwzględnić ustalenia z etapu przyznawania wsparcia finansowego z funduszy UE, tzn. należy sprawdzić:

- informacje zawarte we wniosku o dofinansowanie (tzn.: jaka była deklaracja dot. przyszłych dowodów zgodności z zasadą DNSH),
- informacje zawarte w dokumentach dot. naboru wniosków (regulaminy naboru, opisy priorytetów, opisy kryteriów itp.),
- w wątpliwych przypadkach - warto pozyskać pisemne stanowisko instytucji, z którą podpisano umowę na dofinansowanie projektu.

Fundusze Europejskie

Dziękuję za uwagę
Krzysztof Okrasiński [www.dnsh.pl]

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie